

BOXEN DER ÆNDREDE VERDEN

Forbrugerrolle, produktionskæder & global skibstrafik

Der venter eleverne en sansemættet oplevelse under jorden, når klasselokalet byttes ud med prisvindende arkitektur, skæve gulve, spil og interaktive udstillingsinstallationer på M/S Museet for Søfart. Museet, der befinder sig rundt om en gammel tørdok, er blevet kaldt "Danmarks smukkeste hul i jorden", og i disse rammer vil eleverne stå ansigt til ansigt med søfarenes skæbner og søfartens betydning for Danmark og verden – før og nu.

Forløbet

Forløbet består af tre dele:

1. Forberedelse i klasserummet
2. Besøg på M/S Museet for Søfart
3. Opfølgning i klasserummet

Den didaktiske tilgang til fortællingen er dialogbaseret. Forløbet indeholder aktiviteter, som eleverne skal udføre individuelt, i mindre grupper og fælles på klassen. Eleverne vil gennem førstehåndsoplevelser komme helt tæt på autentiske genstande uden montreglas mellem dem og genstandene.

Undervejs gennem museets oplevelsesrige og sanselige udstillinger vil der forekomme flere længere ophold, hvor museumsunderviserne sammen med eleverne går i dybden med undervisningsforløbets nøgleord: Forbrugerrolle, produktionskæder og global skibstrafik.

Formål

- eleverne får mulighed for at undersøge et virkelighedsnært emne der handler om hverdagen
- eleverne får redskaber til at se sammenhæng mellem produktionskæder og samfundsudvikling
- eleverne reflekterer over, hvordan genstande fra egen hverdag har været en del af den globale skibstrafik
- eleverne bliver bevidste om deres egen forbrugerrolle i en globaliseret verden
- eleverne får en god, fælles klasseoplevelse

Uddannelse	STX, HTX, HXH & HF
Mødested	I museumsbutikken "M/S Cargo"
Varighed	1 time + forberedelse og opfølgning på skolen
Tidspunkt	Inden for tidsrummet 9.00-16.30
Periode	Året rundt
Deltagerantal	1 skoleklasse og lærere
Undervisere	Universitetsstuderende
Pris	500 kr.

Tværfagligt undervisningsforløb

Dette forløb bidrager til følgende kernestofområder fra læreplanerne:

STX & HF *Historie A niveau*

- Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
- Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- Globalisering

HHX *Historie B-niveau*

- Globalisering

STX *Naturgeografi B niveau*

- Regionale og globale mønstre i levevilkår, produktion, ressourceforbrug og emissioner, herunder planlægning og regulering
- Teknologjudvikling under forskellige natur- og samfundsforhold, herunder teknologiernes betydning for de menneskeskabte stofstrømme og menneskers levevilkår

STX & HXH *Samfundsfag C niveau*

- Identitetsdannelse og socialisering
- Sociale og kulturelle forskelle

STX & HTX *Geovidenskab A niveau*

- Produktionen og dens afhængighed af teknologisk udvikling og ressourcegrundlag. Betydning for mennesker og samfund lokalt og globalt

HHX *Økonomisk grundforløb*

- Forbrug, købsadfærd

HHX *International økonomi A niveau*

- Virksomheders og husholdningers beslutninger på markedet
- Globalisering, klima, handel, arbejdsdeling og ulighed

Undervisningsforløbet tilgodeser særligt følgende didaktiske principper fra STX-historiefaget på A niveau

- Undervisningen skal tage udgangspunkt i et fagligt niveau svarende til elevernes niveau fra grundskolen
- Alle forløb skal enten relateres til eller tage udgangspunkt i elevernes egen samtid
- Undervisningen tilrettelægges så forskellige aspekter af historisk og kulturel forandring belyses
- Anvendelse af faglige begreber
- Udadvendte aktiviteter som ekskursioner, feltarbejde, samarbejde med museer m.m. skal være repræsenteret i undervisningen

FORBEREDELSE

Gør eleverne klar til at få nye erfaringer!

Ved at forberede eleverne inden undervisningsforløbet på M/S Museet for Søfart, skabes der et grundlag for, at alle elever får forudsætninger for at kunne indgå aktivt i undervisningen på museet.

Forbered jer på undervisningsforløbet

Gør titlen og formål for dette undervisningsforløb tydelige for eleverne inden jeres besøg på M/S Museet for Søfart:

På den måde vil eleverne være klar til at få nye erfaringer på museet.

Fælles dialog om undervisningsforløbets nøgleord:

"Forbrugerrolle", "Produktionskæder" og "Global skibstrafik": Hvad tænker eleverne, når de hører de specifikke ord? Hvad mener eleverne ud fra disse nøgleord, at undervisningsforløbet kommer til at handle om på M/S Museet for Søfart?

Gør eleverne klar til undervisningsforløbets faglige begreber:

(Brug det tilhørende undervisningsmateriale "Begrebsmatch"). Påregnet 25 minutter til denne undervisningsaktivitet.

Indsamling af elevspørgsmål til museumsunderviseren:

Det er en god idé at samle spørgsmål ind til jeres museumsunderviser på M/S Museet for Søfart. På den måde kan jeres museumsunderviser bedre tilpasse undervisningsforløbet til netop jeres interesser, erfaringsgrundlag og undervisningsplan.

Forbered eleverne på den spektakulære underjordiske bygning

Forbered jer på museets særlige bygning og arkitektur, ved at udforske M/S Museet for Søfarts hjemmeside sammen med eleverne:

Ved at forberede eleverne på museets spektakulære bygning, vil eleverne være klar til at gå direkte i gang med undervisningsforløbet på museet. På hjemmesiden finder I mange fotos og tekster, der samlet danner et godt overblik over museets spektakulære bygning, udstillinger, historie osv. Adressen til museets hjemmeside er www.mfs.dk.

Særlig forberedelse til begrebet "Varer"

Fælles dialog med læreren som

ord- og tavlestyrer med fokus på begrebet "Vare": Start med at skriv "Vare" på tavlen. Spørg ud i klassen: Hvad er en vare? Hvordan defineres en vare? Hvornår kan man kalde en genstand for en vare og hvornår kan man ikke? Hvad bruger vi varer til? Er varer vigtige for vores hverdag? Skriv elevernes svar op på tavlen i takt med, at de svarer. Til sidst vil tavlen være fyldt med klassens samlede definition på begrebet "Vare".

Gruppearbejde: Dialog og refleksion om begrebet "Vare":

(Brug det tilhørende undervisningsmateriale – "Refleksions-spørgsmål-varer"). Det tilhørende undervisningsmateriale vil

få eleverne til at sætte ord på varers betydning for netop deres hverdag. Påregnet 25 minutter til denne undervisningsaktivitet.

Særlig forberedelse til den historiske afgrænsede periode

Forbered eleverne på "De tre særlige skibsepoker":

(Brug det tilhørende undervisningsmateriale – "De tre skibsepoker"). De tre tidsmæssige nedslag, der vil blive arbejdet med i undervisningsforløbet, er "Kolonitiden" (cirka 1650-1850), "Industrialiseringen" (cirka 1850-1950) og "Nutiden" (cirka 1950-nu). På museet vil de tre skibsepoker blive benævnt henholdsvis som; "Sejlskibsepoken", "Dampskibsepoken" og "Motorskibsepoken". Påregnet 25 minutter til denne undervisningsaktivitet.

Særlig forberedelse til "Skibsteknologi" i forhold "Samfundsudvikling"

Fælles dialog med læreren som ordstyrer med fokus på

begrebet "Fremdrift": Spørg ud i klassen: Hvad betyder ordet? Hvordan defineres "Fremdrift"?

Fælles dialog og diskussion om skibstyper og fremdrift:

Gør eleverne klar til betydningen af "Skibstyper" og "Fremdrift" og deres indbyrdes forskellighed. Start med at skriv "Sejlskib", "Dampskib" og "Motorskib" øverst på tavlen. Under hver skibstype på tavlen, skriver læreren elevernes bud på skibenes fremdriftsformer. Snak fælles om, hvad der er den teknologiske forskel på sejlskib, dampskib og motorskib. Kom frem til "vind og sejl for et sejlskib", "damp for et dampskib" og "dieselmotor for et motorskib".

Særlig forberedelse til begrebet "Forbrugerrolle"

Fælles diskussion med læreren som ord- og tavlestyrer

med fokus på begrebet "Forbrugerrolle": Start med at skriv "Forbrugerrolle" på tavlen. Spørg ud i klassen: Hvad tænker I, når I hører ordet? Hvad betyder ordet? Snak fælles om ordets betydning. Skriv elevernes svar op på tavlen i takt med de svarer. Til sidst vil tavlen være fyldt med klassens samlede definition af begrebet "Forbruger".

Gruppearbejde - Dialog og refleksion i grupper om begrebet

"Forbrugerrolle": (Brug det tilhørende undervisningsmateriale – "Refleksions-spørgsmål-forbrugerrolle"). Undervisningsmaterialet vil få eleverne til at sætte ord på forbrugerrollens betydning for netop deres hverdag. Påregnet 25 minutter til denne undervisningsaktivitet.

OPFØLGNING

Brug de nye erfaringer i klasselokalet!

Ved at inddrage de nye erfaringer som eleverne fik i undervisningsforløbet på M/S Museet for Søfart i klasselokalet, skabes der forudsætning for, at elevernes læringsudbytte bliver tilpasset skolens lærerplaner og den øvrige progression i undervisningen.

Opfølgning på hele undervisningsforløbet

Brug søfartsbogen i klasselokalet: På M/S Museet for Søfart skrev eleverne tekst i søfartsbogen på side "Logbog", som er relevant at inddrage i undervisningen. Få eventuelt eleverne til at læse deres tekster op for klassen. Diskuter indholdet i elevernes tekster samt genopfrisk, hvor teksterne og informationerne stammer fra.

Evaluering af forventning til undervisningsforløbet: Diskuter elevernes forventning til oplevelsen på M/S Museet for Søfart. Var besøget, som eleverne forventede det? Var der noget, som overraskede? Hvordan? Hvorfor?

Evaluering af læringsudbyttet i undervisningsforløbet: Hvad kan eleverne huske, at de har lært? Hvad ved læreren, at eleverne har lært? Sæt gerne ord på læring.

Perspektivering af undervisningsforløbet: Hvad kan den enkelte elev bruge den nye viden og de nye erfaringer til? Er der noget fra oplevelsen på M/S Museet for Søfart, som eleven kan genkende fra eget liv? Hvad? Hvordan?

[OBS: Hvis det er relevant, er M/S Undervisning interesseret i at blive inddraget i jeres evalueringer af undervisningsforløbet. Kontakt gerne M/S Undervisning.]

Særlig opfølgning på "Produktionskæder" og "Lokal – og global produktion"

Genopfriskning med læreren som ordstyrer om begrebet "Produktionskæder": Få eleverne til at fortælle med egne ord, hvad de 6 produktionskæder eleverne arbejdede med på M/S Museet for Søfart gik ud på? Få alle 6 produktionskæder genopfrisket og gennemgået i fællesskab i klassen.

Fælles diskussion med læreren som ordstyrer om begrebet "Transporttider" og "Lastning og losning": [Se evt. filmene om lastning og losning fra overskriften "Inspiration til materialer til brug i klasserummet" i denne lærervejledning. Hvad betyder transporttider for lastning og losning i en produktionskæde? Prøv generelt at oprids fordele og ulemper ved transporttider i en produktionskæde? Snak om, hvad man har gjort gennem tiderne, for at optimere en produktionskæde mht. transporttider og lastning og losning?

Fælles diskussion med læreren som ordstyrer om begrebet "Shippingcontainer": [Brug evt. undervisningsmaterialet – "Begrebsmatch", da der skal bruges faglige begreber i diskussionen]. Skriv shippingcontainer på tavlen så begrebet kommer i fokus i diskussionen. Oprids fordelene ved en "shippingcontainer" i en produktionskæde. Kom gerne frem til, hvad det er, der har gjort, at shippingcontainerne er en god opfindelse for transport af varer? Hvad er det særlige ved en shippingcontainer? Få gerne eleverne til at bruge det oplærte faglige begreber som "Standardisering", "Transporttider", "Laste og losse" osv.

Genopfriskning og diskussion om "Lokal produktion kontra global produktion" af varer: Hvordan kan det være, at det kan betale sig at fragte fx en "Laptop" fra Kina til Danmark? Hvad kan årsagen være til, at vi ikke producerer det selv hjemme i Danmark, så der ikke er så meget transport involveret i produktionskæderne?

Særlig opfølgning på den historiske afgrænsede periode

Fælles genopfriskning af de tre skibsepoker i forhold til skibstyperne "Sejlskib", "dampskib" og "motorskib": [Brug evt. undervisningsmaterialet fra forberedelsesdelen "De tre skibsepoker"]. Undervisningsmaterialet vil understøtte jeres fælles genopfriskning.

Fælles genopfriskning og diskussion om "samfundsudvikling": [Brug evt. undervisningsmaterialet fra forberedelsesdelen "De tre skibsepoker" og "Begrebsmatch"]. Genopfrisk de tre skibsepoker som eleverne arbejdede med – både i forberedelsesdelen i klasselokalet og i undervisningsforløbet på M/S Museet for Søfart. Hvad viser udviklingen i de tre skibsepoker af forandring for samfundet? Hvilken betydning har forandringen haft på samarbejdsrelationer mellem verdenslandene? Inddrag gerne det faglige begreb "Globalisering" i jeres diskussion.

Særlig opfølgning på "Skibsteknologi" i forhold til "Samfundsudvikling"

Genopfriskning af skibstyper og deres påvirkning på samfundsudviklingen: [Brug evt. undervisningsmaterialet fra forberedelsesdelen "De tre skibsepoker"]. Oprids i fællesskab de tre skibstyper og deres fremdriftsformer som eleverne arbejdede med, både i forberedelsesdelen i klasselokalet og i undervisningsforløbet på museet. Oprids i fællesskab den påvirkning udviklingen af de tre skibstyper har haft på samfundsudviklingen gennem tiderne?

OPFØLGNING

Brug de nye erfaringer i klasselokalet!

Særlig opfølgning på begrebet "Forbrugerrolle"

Fælles genopfriskning og perspektivering af begrebet

"Forbrugerrolle": Hvad har eleverne lært om begrebet "Forbrugerrolle"? Genopfrisk den erfaring eleverne har nu om forbrugerrolle. Diskuter hvorvidt vi som forbrugere kan påvirke vareudbuddet i supermarkedet? Evt. hvordan? Ser udvalget af varer anderledes ud i forskellige supermarkeder i Danmark og i andre lande? Evt. hvordan og evt. hvorfor er det forskelligt? Spørg eleverne om de har oplevet et supermarked med et helt andet vareudbud, end det de er vant til at se i deres eget supermarked. Evt. hvor lå supermarkedet – i Danmark, Spanien, Kina eller i et andet land? Evt. hvordan var det anderledes? Måske bruger eleverne allerede forskellige supermarkeder, netop fordi vareudvalget er forskelligt. Kom gerne frem til i jeres diskussion, at der er en klar og direkte sammenhæng mellem forbrugerrollen og vareudbuddet i supermarkeder?

Fælles diskussion om elevernes egen forventning og

holdning til "en lokal forbruger" kontra "en global forbruger":

Med de nye erfaringer eleverne har nu, vil de i klasserummet være klar til at opridse og diskutere fordelene og ulemperne ved "en lokal forbruger" og "en global forbruger". Diskuter fordelene og ulemperne i fællesskab. På museet blev eleverne testet i, hvorvidt de selv var "en lokal forbruger" eller "en global forbruger". Genopfrisk i fællesskab hvad undersøgelsen viste af resultater. Blev resultatet som eleverne forventede det? Evt. snak om hvorfor resultatet ikke blev som forventet? Kom frem i jeres diskussion til en snak om, hvorvidt eleverne i løbet af undervisningsforløbet har ændret holdning til, hvad de synes er bedst - "en lokal forbruger", "en global forbruger" eller måske lige meget begge dele? Få eleverne til at begrunde deres valg og beslutning.

Inspiration til materialer til brug i klasselokalet

Filmklip

Om "Lastning og Losning" gennem tiderne

År 1925 i Korsør (Sejlskib) (Se klippet fra 1.32 til 2.40 minutter).
Varighed: 3:48 minutter

<http://filmcentralen.dk/museum/danmark-paa-film/klip/emmy-ld-ankommer-til-korsoer-havn>

År 1933 i Aarhus (Dampskib). Se klippet fra 1.10 til 2.14 minutter. Varighed: 1:04 minutter

<https://filmcentralen.dk/museum/danmark-paa-film/klip/losning-i-aarhus-havn>

År 2013 i Aarhus (Motorskib). Varighed: 2:19 minutter
<https://jyskebank.tv/kom-med-ombord-pa-verdens-storste-containerskib>

Podcast

Om "Containeren og om hvordan den ændrede verden"

"Containers". 8 EPISODER. Sprog: Engelsk.
<https://soundcloud.com/containersfmg>

Artikel & kronik

Om "Forbrug og Forbrugersrolle"

Jensen, Charlotte Louise, 2015: "Vi forbruger, fordi det giver mening". Information. D. 11. maj. 2015. Side 16-17.
<https://www.information.dk/debat/2015/05/forbruger-fordi-giver-mening>

Reich, Lucia, 2014: "Hvad får os til at købe, det vi køber?". Signaler – Velfærd og miljøet. 2014. Udgiver: Det Europæiske Miljøagentur.
<https://www.eea.europa.eu/da/miljosignaler/signaler-2014/interview/hvad-far-os-til-at>

Bøger fra museets bibliotek

(Teori om "Forbrug, Containere, Globalisering, Økonomi og Transport")

Johannesen, Sven & Lasse Wamsler, 2015: "Verden i kasser – en introduktion til globalisering, klima og handel". Udgiver: Frydenlund. (Skrevet særligt til gymnasiale uddannelser)

Levinson, Marc, 2016: "The Box: How the shipping container made the world smaller and the world economy bigger". Udgiver: Princeton University Press.

Mehlsen, Camilla & Filip Lay, 2018: "Globalisterne: De gør din verden mindre". Udgiver: Gyldendal.

Rodrigue, Jean-Paul, 2017: "The geography of transport systems". Udgiver: Routledge

Trentmann, Frank, 2016: "Empire of things: How we became a world of consumers, from the fifteenth century to the twenty-first". Udgiver: Allen Lane.

Oversigt over undervisningsmaterialer

Følgende undervisningsmaterialer kan findes på museets hjemmeside og skal bruges i klasserummet før og efter museumsbesøget:

Til forberedelsesdelen

Påregn 25 minutter til hvert undervisningsmateriale.

- Refleksionsspørgsmål-produktionskæde (Gruppearbejde)
- Refleksionsspørgsmål-varer (Gruppearbejde)
- Begrebsmatch (Gruppearbejde)
- De tre skibsepoker (Enmandsarbejde)

Til opfølgingsdelen

Påregn 25 minutter til hvert undervisningsmateriale.

- Begrebsmatch (Gruppearbejde)
- De tre skibsepoker (Enmandsarbejde)

Få hjælp til jeres studieforbereelser

Museets medarbejdere og bibliotek hjælper gerne med jeres studieforbereelser. Få fx hjælp til hvordan I kan bruge undervisningsforløbets tværfaglige emne og problemstillinger i elevopgaverne. Derudover har museets offentlige bibliotek et bredt udvalg af bøger, tidsskrifter, fotos mm der dækker dette undervisningsforløbs tema. Find museets medarbejdere, bibliotekets åbningstider og databaser på museets hjemmeside.

PRAKTISKE INFORMATIONER

Madpakker

For uddannelsesinstitutioner er det muligt at spise medbragte madpakker ved henvendelse til museets bookingafdeling inden museumsbesøget. Om sommeren kan det anbefales, at I nyder jeres madpakker uden dørs i den smukke dok – med udsigt til det spektakulære bygningsværk.

M/S Café

Halvvejs gennem museets udstillinger finder I M/S Café. Her kan I blandt andet købe gode sandwiches, is og økologisk sodavand. Hvis I ønsker frokost fra M/S Café til over 5 personer, skal I meddele det i bookingen før jeres besøg.

Offentlig transport

Information omkring rejsetider med tog og bus kan findes på www.rejseplanen.dk

M/S Museet for Søfart ligger cirka 10 minutters gang fra Helsingør togstation. I finder museet mellem Kulturværftet og Kronborg Slot. Husk at kigge ned – museet ligger under jorden!

Cykelparkering

Tag gerne cyklen til M/S Museet for Søfart! Det værdsættes stort af både M/S Museet for Søfart og Helsingør havn, hvis de afmærkede cykelparkeringsområder bliver brugt i området. Der er opsat cykelstativer foran Kulturværftet. Også foran Hal 14 langs værftshallerne er der et afmærket cykelparkeringsområde.

Tasker og overtøj

Garderoben findes i museets forhal. Her finder I bokse til opbevaring af tasker og overtøj. Læs evt. mere på museets website om praktisk information.

